

Van school naar werk: naar een sluitende aanpak

Ondersteuning van jongeren met (een risico op) afstand tot de arbeidsmarkt

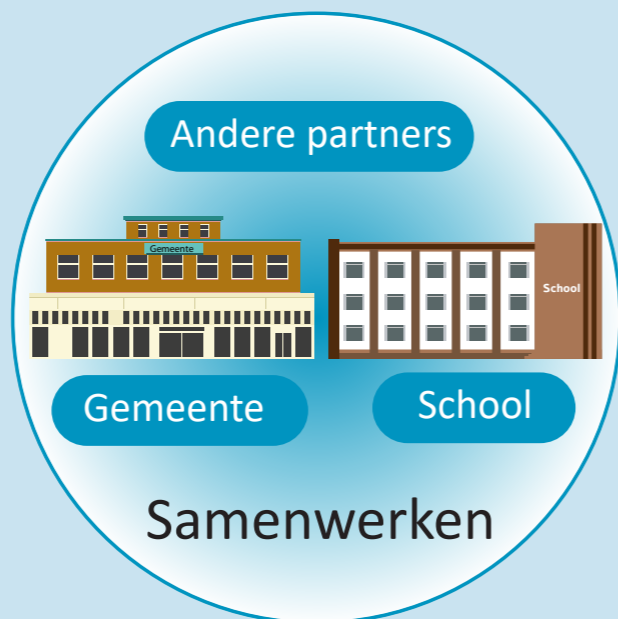
Gemeenten, onderwijs en andere partners werken samen

Ondersteuning kan nodig zijn over een langere periode en op meerdere terreinen

Voorwaarden voor een effectieve ondersteuning

Jongeren met (een risico op) afstand tot de arbeidsmarkt vormen een hele diverse groep. Vaak gaat het om jongeren met een voorgeschiedenis in het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs of een entreeopleiding in het mbo. De ondersteuning die ze nodig hebben kan dan ook sterk uiteenlopen. Soms is een klein steuntje in de rug voldoende, andere jongeren hebben langdurig ondersteuning nodig, soms binnen verschillende leefgebieden. Dit betekent dat het een behoorlijke uitdaging is voor gemeenten, onderwijs en partners als jeugdzorg en andere ondersteuners, UWV en bedrijfsleven om te komen tot een sluitende aanpak voor jongeren met een grotere kans op werkloosheid. Momenteel wordt er gewerkt aan een wetsvoorstel om samenwerking tussen scholen, gemeenten en Doorstroompunten (voorheen RMC's) te versterken. Dit wordt naar verwachting in 2025 ingevoerd. Tot die tijd zijn er tijdelijke middelen beschikbaar voor een gezamenlijke aanpak.

Om te komen tot een sluitende aanpak van jeugdwerkloosheid is het van wezenlijk belang dat de relevante partijen in de regio goed met elkaar samenwerken. De belangrijkste randvoorwaarden hierbij zijn:

- 1 Gemeenten, onderwijs en andere partners zijn het met elkaar eens over het gemeenschappelijke doel van de aanpak in de regio (*consensus*); er is draagvlak voor de aanpak; en er zijn afspraken over de verdeling van de taken en de verantwoordelijkheden.
- 2 De aanpak wordt gecoördineerd (*coördinatie*).
- 3 Gemeenten, onderwijs en andere partners kennen elkaar en weten elkaar te vinden; ze wisselen kennis en ervaringen uit en zorgen ervoor dat deze actueel blijft; ze zorgen voor een warme overdracht van jongeren uit de doelgroep (*uitwisseling*).
- 4 Er is blijvende aandacht voor jongeren met (een risico op) afstand tot de arbeidsmarkt (*continuïteit*): er zijn middelen beschikbaar om de ondersteuning uit te voeren; de uitvoering is niet afhankelijk van persoonlijke contacten, maar is geborgd binnen de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn.

De belangrijkste uitgangspunten bij de ondersteuning van jongeren met (een risico op) afstand tot de arbeidsmarkt zijn:

- 1 De ondersteuning van jongeren kan gedurende een *langere periode* nodig zijn. De ondersteuning is, indien nodig, niet op één fase (opleiding, transitie of nazorg) gericht, maar op het hele traject van school naar werk en voor sommige jongeren zelfs nog daarna.
- 2 De ondersteuning kan betrekking hebben op *meerdere leefgebieden*. Hierbij kan het gaan om ondersteuning buiten onderwijs en arbeid.

Jongeren kunnen afhankelijk zijn van ondersteuning waarbij verschillende uitvoerders betrokken zijn. Dat kan gelijktijdig zijn, maar ook opeenvolgend. Dit vraagt om afstemming (en soms overdracht) tussen de verschillende betrokken uitvoerders op het niveau van de individuele jongere.

Hieronder noemen we de belangrijkste voorwaarden waaraan effectieve ondersteuning van jongeren moet voldoen:

- 1 De ondersteuning van jongeren is alleen effectief als de jongere zich serieus genomen voelt. Een *vertrouwensband* tussen de begeleider en de jongere kan hierbij behulpzaam zijn.
- 2 Jongeren zoeken ondersteuning die aansluit op hun persoonlijke vragen en op de situatie waarin ze op dat moment zitten (*persoonlijke relevantie*).
- 3 Jongeren hebben vaak geen overzicht van de mogelijkheden die er voor hen zijn in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en van de ondersteuning waarvoor zij eventueel in aanmerking komen. Bied jongeren *overzicht in de mogelijkheden* die er voor hen zijn.
- 4 Veel jongeren willen graag zelf ervaren wat een opleiding of baan voor hen betekent en of de opleiding of baan bij hen past. Leg daarom een *relatie met de praktijk* in de ondersteuning.
- 5 Een deel van de jongeren meldt zich niet zelf bij de gemeente of andere partners en komt ook niet of niet automatisch in beeld bij de gemeente. Deze jongeren worden alleen bereikt met een *outreachinge aanpak*.
- 6 Een deel van de jongeren met (een risico op) afstand tot de arbeidsmarkt is erbij gebaat dat er wordt geïnvesteerd in *de relatie tussen jongere en werkgever*, zodat de kans groter is dat ze hun baan kunnen behouden.

